

> RETOURADRES Postbus 4902, 6202 TC Maastricht

Aan de fractie van Volt
de heer J.R.A. Ortjens

BEZOEKADRES
Randwycksingel 22
6229 EE Maastricht

POSTADRES
Postbus 4902
6202 TC Maastricht

ONDERWERP
Schriftelijke vragen inzake
kinderen zonder school
BEHANDELD DOOR
JW (Jonathan) Haas

DATUM
20 juli 2026
Verzonden: 20-07-2026
TELEFOONNUMMER
043 350 5934

BIJLAGEN
--
ONZE REFERENTIE
2026.02186

E-MAILADRES
Jonathan.Haas@maastricht.nl

FAXNUMMER

UW REFERENTIE

Geachte heer Ortjens,

Onderstaand treft u de beantwoording aan van de schriftelijke vragen die uw fractie gesteld heeft.

Vraag 1:

1. Het aantal leerlingen dat vroegtijdig, en zonder startkwalificatie, school verlaat is in onze gemeente hoger dan in vergelijkbare gemeenten. Welke mogelijke oorzaken worden hiervoor gegeven?

Antwoord 1:

In een grensregio als Maastricht kan het vsv-cijfer vertekend zijn. Voor grensregio's geldt namelijk dat jongeren ook in België of Duitsland een opleiding kunnen volgen. Deze jongeren worden onterecht meegeteld als voortijdig schoolverlaters, doordat deze opleidingen buiten het bereik van de onderwijsregistraties vallen. Dit is een plausibele verklaring voor een deel van ons hogere cijfer. Tegelijkertijd laat het regiobeeld dat is gebruikt voor het programma WSDW zien dat we ook ná grenscorrectie hoger uitkomen dan gemiddeld. De grenseffecten verklaren dus niet het volledige verschil.

Daarnaast spelen reguliere oorzaken mee: een verkeerde studiekeuze, motivatie- en gezondheidsproblemen, persoonlijke en thuisomstandigheden en onvoldoende begeleiding. Uitval is doorgaans een opeenstapeling van factoren.

Vraag 1a:

Indien het college geen weet heeft van mogelijke oorzaken, is het College dan bereid dit te onderzoeken?

Zie het antwoord op vraag 1.

Vraag 1b:

Zo nee, waarom niet?

Zie het antwoord op vraag 1.

DATUM
20 juli 2026

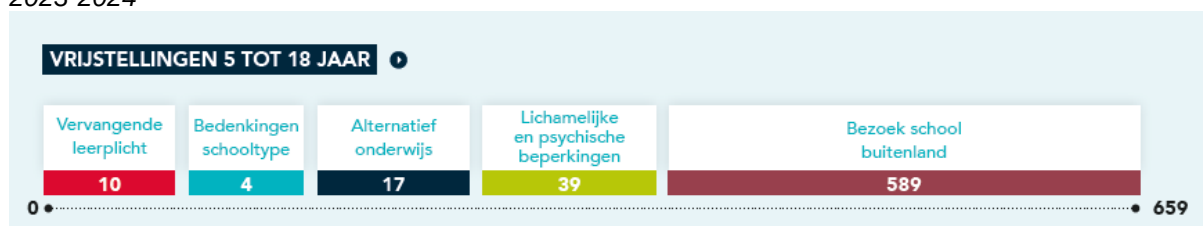
Vraag 2:

In de jaarrekening 2025 wordt benoemd dat voor elke 1000 inwoners tussen de 5 en 18 jaar oud, ongeveer 5 niet ingeschreven staat op een school. Heeft het college de redenen hiervoor inzichtelijk? Zo ja, kan de wethouder een overzicht geven van de redenen (waaronder de vrijstelling op basis van artikel 5 onder B) en hoe vaak deze voorkomen in de afgelopen jaren?

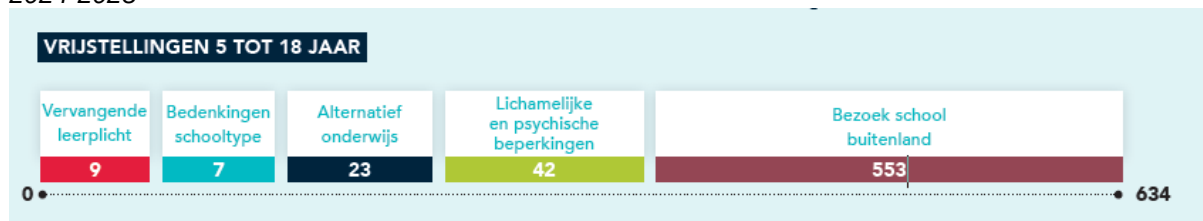
Antwoord 2:

Deze redenen staan vermeld in de jaarverslagen die jaarlijks met uw raad worden gedeeld, zie onderstaand de uitknipsels.

2023-2024

2024-2025

Vraag 3:

In de aflevering van Boos is te zien dat het in veel gevallen toereikend is om de gemeente te bellen of een formulier in te vullen om vrijstelling op basis van het wetsartikel te krijgen. Wat is het algemene beleid rondom aanvragen op basis van artikel 5 onder B in onze gemeente?

Antwoord 3:

Deze aanvragen worden ter kennisgeving bij de gemeente ingediend. Ouders dienen jaarlijks vóór 1 juli een kennisgeving in waarin zij verklaren overwegende bedenkingen te hebben tegen de richting van het onderwijs. De leerplichtambtenaar toetst uitsluitend of aan de formele vereisten van de artikelen 6 en 8 Leerplichtwet (Lpw) is voldaan. Als hieraan wordt voldaan, ontstaat de vrijstelling van rechtswege. De gemeente beoordeelt de inhoud van de bedenkingen niet.

Schriftelijke vragen

DATUM
20 juli 2026

Vraag 4:

Wat vindt het college van het huidige aanbod aan basisscholen? Is het aanbod toereikend genoeg dat een ouder geen aanspraak zou hoeven maken op artikel 5 onder B?

Antwoord 4:

In Maastricht zijn in het voortgezet onderwijs drie scholen met de denominatie openbaar, te weten Porta Mosana College, het VMBO Maastricht en het United World College. Zie hiervoor ook de [raadsinformatiebrief](#) van 12 december 2025 die hierover aan uw raad is gestuurd. In het primair onderwijs zijn er 5 scholen met de denominatie openbaar (OBS Binnenstad, IKC Dynamiek, IKC Ziezo, OBS De Regenboog en OBS De Spiegel) en 2 algemeen bijzondere scholen (ABB Nutsschool, MBS De Poort). Zie hiervoor ook de [raadsinformatiebrief](#) van 12 december 2025 die hierover aan uw raad is gestuurd. In Maastricht is er dus voldoende aanbod van openbare scholen.

Vraag 4a:

Indien het huidige aanbod toereikend genoeg is, is dit dan een reden voor het College om het toekennen van vrijstellingen te stoppen?

Het college kent een vrijstelling op grond van artikel 5 onder b niet toe en kan deze daarom ook niet 'stoppen'. De vrijstelling ontstaat van rechtswege zodra aan de wettelijke vereisten is voldaan. De gemeente ontvangt enkel de kennisgeving en toetst de formele voorwaarden. Het college heeft op dit punt geen discretionaire bevoegdheid. Twijfelgevallen waarin niet aan de vereisten lijkt te zijn voldaan, kan de leerplichtambtenaar via proces-verbaal voorleggen aan het Openbaar Ministerie.

Wel is het toetsingskader recent gewijzigd. De Hoge Raad heeft artikel 5 onder b in een recente uitspraak aangescherpt. De Hoge Raad stelt dat openbare scholen moeten worden gezien als een plek waar ruimte is voor verschillende overtuigingen en religies. Deze uitspraak heeft gevolgen voor de leerlingen die momenteel op basis van dit artikel zijn vrijgesteld. Voor alle leerlingen in Maastricht-Heuvelland (voor Maastricht betreffen dit 9 leerlingen) geldt dat wanneer zij op dit moment al vrijgesteld zijn van onderwijs op grond van dit artikel, een overgangsjaar wordt afgesproken. Voor alle nieuwe aanvragen 5 onder b geldt dat deze leerlingen zich moeten inschrijven op een openbare onderwijslocatie.

Vraag 4b:

Indien het huidige aanbod niet toereikend genoeg is, waar gaat het nieuwe College op inzetten om deze maatschappelijke basisbehoefte toereikend te maken?

Zie het antwoord op vraag 4.

Vraag 5:

Acht het college het realistisch om direct te stoppen met het toekennen van vrijstellingen op basis van artikel 5 onder B?

Antwoord 5:

In de [raadsinformatiebrief](#) van 22 juni bent u hierover geïnformeerd. We hanteren voor alle leerlingen die op dit moment al vrijgesteld zijn van onderwijs op grond van artikel 5 onder b in Maastricht-Heuvelland (voor Maastricht betreffen dit 9 leerlingen) een overgangsjaar. Voor alle nieuwe aanvragen 5 onder b geldt dat deze leerlingen zich moeten inschrijven op een openbare onderwijslocatie.

DATUM
20 juli 2026

Hiermee volgen wij de handreiking die hiervoor door de de VNG, Ingrado, het OM en het Ministerie van OCW beschikbaar is gesteld. In de komende periode gaan we met het samenwerkingsverband, de scholen en de ouders in gesprek om een weg naar een passende onderwijsplek te realiseren voor de kinderen die op dit moment thuisonderwijs volgen.

Vraag 6:

Acht het college het realistisch om reeds lopende toekenningen niet langer te verlengen?

Antwoord 6:

Zie het antwoord op vraag 5.

Vraag 7:

Acht het college het realistisch deze kinderen direct naar school te sturen?

Antwoord 7:

Zie het antwoord op vraag 5.

Vraag 8:

Staat het college open om tussenjaren te organiseren, om de overstap minder zwaar te maken voor het kind?

Antwoord 8:

Zie het antwoord op vraag 5.

Hoogachtend,

Burgemeester en Wethouders van Maastricht,

De Secretaris a.i.,

De Burgemeester,

G.G.H.M. Haanen

W.A.G. Hillenaar

Schriftelijke vragen